

Vergaderjaar 2014–2015

34 000 X

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2015

Nr. 110

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 augustus 2015

Hierbij informeer ik uw Kamer mede namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) over een tijdelijke regeling voor het patiëntenvervoer van de Friese Waddeneilanden.

In juni vorig jaar heb ik uw Kamer geïnformeerd¹ over mijn voornemen het patiëntenvervoer van de Friese Waddeneilanden met defensiehelikopters te beëindigen. De reden hiervoor is de hoge belasting die de uitvoering van deze taak vormt voor de schaarse helikoptercapaciteit van Defensie, terwijl het geen kerntaak betreft. Na overleg met de regio en het Ministerie van VWS, is de Regionale Ambulance Voorziening (RAV) Fryslân vervolgens een aanbesteding voor ambulancehelikopterdiensten gestart². Het streven was gericht op het operationeel hebben van een ambulancehelikopter met ingang van 1 juli jl. Hiermee heeft de luchtmacht ook rekening gehouden in de planning voor onder meer de bijdrage aan de *NATO Response Forces* (NRF), waarvoor gereedstelling in de tweede helft van dit jaar is voorzien.

Na een juridische procedure is echter vertraging ontstaan in de aanbesteding³. Dit stelde zowel Defensie als de regio voor problemen. De AB412-helikopters, waarmee het patiëntenvervoer oorspronkelijk vanaf de vliegbasis Leeuwarden werd uitgevoerd, zijn op 1 januari 2015 uit dienst gesteld en verkocht. Ten behoeve van het patiëntenvervoer is toen besloten om vanaf 1 januari tot 1 juli een Cougar-helikopter op Leeuwarden te stationeren. Aangezien de taak niet met ingang van 1 juli jl. door RAV Fryslân kon worden overgenomen, heeft Defensie de uitvoering van deze taak sindsdien voortgezet met afwisselend een NH90-helikopter

¹ Zie Kamerstuk 33 750 X, nr. 62 van 4 juni 2014

² Zie Kamerstuk 34 000 X, nr. 74 van 25 maart 2015 en Kamerstuk 34 000 X, nr. 93 van 21 mei 2015

³ Zie Kamerstuk 34 000 X, nr. 103 van 11 juni 2015 en Kamerstuk 34 000 X, nr. 104 van 26 juni 2015

en een Cougar-helikopter vanaf maritiem vliegveld De Kooy. Het laten voortduren van deze situatie is onwenselijk omdat hiermee de bijdrage aan de NRF en de gereedstelling van de NH90 onder druk komen te staan.

Ook voor de regio is de huidige situatie onwenselijk. De NH90 en Cougar-helikopters zijn aanzienlijk groter en zwaarder dan de eerder gebruikte AB412-helikopters. De veel sterkere luchtstroming onder de rotor (*downwash*) en het zwaardere geluid veroorzaken meer overlast voor de omgeving. Dit heeft al geleid tot de afspraak dat de helikopters niet meer landen op het dak van het Universitair Medisch Centrum Groningen en het Medisch Centrum Leeuwarden. In plaats daarvan landen zij op de luchthaven Eelde of de luchtmachtbasis Leeuwarden, waarna het laatste deel van het transport per ambulance plaatsvindt.

RAV Fryslân, VWS en Defensie hebben daarom in goed overleg naar een alternatieve oplossing gezocht voor de periode tussen nu en het tijdstip waarop RAV Fryslân een helikopter paraat inzetbaar heeft. Het gaat hierbij dus om een tijdelijke oplossing voor een periode van enkele maanden tot een jaar. Daarbij stond voorop dat deze oplossing de aanbesteding van de RAV Fryslân op geen enkele wijze mocht beïnvloeden.

Ik ben verheugd uw Kamer te kunnen mededelen dat – in samenwerking met de regio, de zorgverzekeraars en het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M) – de gewenste tijdelijke oplossing is gevonden. Vanaf vandaag, 24 augustus, zal het patiëntenvervoer van de Friese Waddeneilanden worden overgedragen aan de helikopters van de Kustwacht. Dit zijn helikopters die I&M primair heeft gecontracteerd voor het uitvoeren van *Search and Rescue* (SAR) taken boven de Noordzee en de ruime binnenwateren. Deze helikopters zijn geschikt voor patiëntenvervoer en aanzienlijk lichter dan de nu gebruikte defensiehelikopters. De benodigde vliegtijden kunnen worden ondergebracht in het bestaande contract, zonder dat daarvoor een contractwijziging noodzakelijk is.

De ministeries hebben afspraken gemaakt over de wijze waarop dit zal worden uitgevoerd (inclusief de overdracht). De basis daarvoor zijn de bestaande afspraken tussen de regio en Defensie. De Kustwacht zal het patiëntenvervoer op verzoek van Defensie overnemen en namens Defensie uitvoeren. Er staan dan onafgebroken twee helikopters gereed voor SAR en patiëntenvervoer, één gestationeerd op De Kooy en één op de Maasvlakte. De coördinatie van de inzet gebeurt bij het Kustwachtcentrum in Den Helder. Het Ministerie van VWS betaalt een vergoeding voor de inzet van de kustwachthelikopters voor patiëntenvervoer. De afspraken gelden totdat RAV Fryslân ambulancezorg met een helikopter kan verzorgen. Met I&M is in beginsel een periode van drie maanden afgesproken, die indien nodig kan worden verlengd tot maximaal één jaar.

Deze tijdelijke oplossing is winst voor zowel de regio als voor Defensie. Hiermee is de uitvoering van het patiëntenvervoer gewaarborgd en kan Defensie de schaarse helikoptercapaciteit inzetten voor haar kerntaken.

De Minister van Defensie,
J.A. Hennis-Plasschaert